

УДК 616.31.(092)

ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ОРТОДОНТІЇ ЯК НАУКИ У ЛЬВОВІ (ДО 80-РІЧЧЯ ПРОФЕСОРА М.М. ПОКРОВСЬКОГО)

В.С. Гриновець, А.В. Магльований, О.Р. Ріпецька

Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького

У 2018 р. стоматологічна спільнота Львова відзначає 190-річчя викладання предмету одонтологія у Львівському університеті. З 1828 р. професор Карл Прокоп Каліґа розпочав викладати у Львові предмет для майбутніх лікарів, а згодом у 1838 році у Відні видав книгу «Хвороби зубів та засоби їх лікування» [1, 5]. У згаданій книзі вперше на наших теренах подано наукове тлумачення важливості догляду та збереження молочних зубів дитини та вплив на розвиток постійних зубів людини.

У подальшому розвиток стоматологічної школи у Львові розвивався за європейськими стандартами. Виокремлення напрямків спеціалізації у стоматології — таких як пародонтологія, ендодонтія, ортодонтія та ін. — розпочався у ХХ ст. Організація і розвиток стоматологічної науки, зокрема ортодонтії ХХ ст. у Львівському національному медичному університеті ім. Данила Галицького, нерозривно пов'язані з професором Покровським Марком Михайловичем, 80-річчя від народження якого відзначається цьогогоріч.

Впродовж своєї наукової діяльності професор М.М. Покровський займався такими напрямами наукових досліджень: застосування фізичних та електрофізіологічних методів дослідження в стоматології; удосконалення методів лікування в ортодонтії (біомеханіка, дисталізація та ін.). Професор Покровський підготував 4 кандидатів наук, автор близько 130 наукових і навчально-методичних праць, серед них 10 авторських свідоцтв на винаходи.

Усе своє життя професор Марк Михайлович Покровський присвятив стоматології, зокрема ортодонтії. Його науковий доробок у цьому напрямку та практичну роботу як лікаря-ортодонта важко переоцінити, оскільки це був час становлення в ХХ ст. ортодонтії як науки не тільки в Україні, а й у світі. Серед спеціалістів цього профілю його вирізняло глибоке розуміння важливості поєднання технічних застосувань у стоматології, врахування механіки та особливостей біологічних процесів організму, бачення перспектив розвитку для отримання оптимальних результатів лікування. Відданість своїй професії як головне кредо у роботі М.М. Покровського, професіоналізм у поєднанні зі спокійним характером та виваженістю — ось ті риси професора, які запам'ятались співпрацівникам, учням, пацієнтам і всім, хто його знав.

Ключові слова: 80 років, Покровський Марк Михайлович, лікар-ортодонт, професор, Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, 190 років викладання одонтології.

У 2018 р. стоматологічна спільнота Львова відзначає 190-річчя викладання предмету одонтологія у Львівському університеті. З 1828 р. професор Карл Прокоп Каліґа розпочав викладати у Львові предмет для майбутніх лікарів, а згодом у 1838 році у Відні видав книгу «Хвороби зубів та засоби їх лікування» [1, 5]. У згаданій книзі вперше на наших теренах подано наукове тлумачення важливості догляду та збереження молочних зубів дитини та вплив на розвиток постійних зубів людини.

У подальшому розвиток стоматологічної школи у Львові був за європейськими стандартами. Виокремлення напрямків спеціалізації у стоматології — таких як пародонтологія, ендодонтія, ортодонтія та ін. — розпочався у ХХ ст. Організація і розвиток стоматологічної науки, а зокрема ортодонтії ХХ сторіччя у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького, нерозривно пов'язані з професором Покровським Марком Михайловичем, 80-річчя від народження якого відзначається цьогогоріч.

Народився М.М. Покровський в Одесі 13 жовтня 1938 року, був п'ятою дитиною в сім'ї (старші за нього три сестри і брат), рано осиротів, батько Михайло Лукич загинув в 1941 році під час II Світової війни. Після закінчення середньої школи в Одесі Марк Покровський поступив у Ризьке Нахімовське військово-морське училище, після закінчення якого служив моряком (1956 р.). З 1958 по 1963 р. навчався в Одеському медичному інституті (перший випуск стоматологічного факультету). У 1963—1965 рр. працював стоматологом у районній лікарні Миколаївської області. З 1965 до 1972 року Марк Покровський — асистент кафедри ортопедичної стоматології

Професор Покровський Марк Михайлович
(1938–2012)

Одеського медичного інституту і в 1971 році захистив кандидатську дисертацію — Електровакуумне знеболювання в ортопедичній стоматології (Електровакуумное обезболивание в ортопедической стоматологии). Впродовж 1972–1976 років Марк Покровський працював старшим науковим співпрацівником Все-союзного науково-дослідного і конструкторського інституту радіоелектронної медичної апаратури у Львові [2, 6].

З 1972 року Марк Покровський пов'язав свою долю з ЛНМУ ім. Данила Галицького (на той час Львівський державний медичний інститут) (1972–1976); асистент (1976–1992), доцент (1992–1999), професор (від 1997) кафедри стоматології дитячого віку Львівського медичного університету. В 1986 році у Львові М.М. Покровський захистив докторську дисертацію на тему: «Клінічна і функціональна характеристика пародонта при різноманітних патологічних процесах» («Клиническая и функциональная характеристика пародонта при различных патологических процессах») і в 1988 році отримав диплом доктора медичних наук. З 1997 року Марк Михайлович обраний професором кафедри стоматології дитячого віку ЛНМУ ім. Данила Галицького. Вдосконалював та поглиблював рівень знань зі своєї спеціальності, приділяючи особливу увагу наполегливості та володінню англійською мовою.

У листопаді 1983 року обраний делегатом на IV Симпозіум товариства стоматологів Угорщини (м. Сольнок), де Марк Михайлович як доповідач представляв львівську ортодонтію. Важливою сторінкою у житті професора М.М. Покровського було стажування з ортодонтії в університеті міста Детройт (США) з 19.09.1994 р. до 19.03.1995 р.

Впродовж своєї наукової діяльності професор Покровський М.М. займався такими напрямками наукових досліджень: застосування фізичних та електрофізіологічних методів дослідження в стоматології; удосконалення методів лікування в ортодонтії (біомеханіка, дисталізація та ін.). Професор Покровський підготував 4 кандидатів наук, автор близько 130 наукових і навчально-методичних праць, серед них 10 авторських свідоцтв на винаходи. Серед основних праць: Импедансный пневмограф. Авт Свід № 599796, 1976 р. (співавт.); Нерешенные медико-технические проблемы реопародонтографии. Стоматология. — 1983. — № 2; Изменения электропроводимости слизистой оболочки полости рта при воздействии очагового вакуума. В кн: Радиоэлектронная медицинская аппаратура. Москва, 1986; Діагностичне та прогностичне значення спостережень за кістковим віком дитини при лікуванні зубо-щелепних деформацій. Нов. Стомат. — 1995. — № 3 (співавт.); Дисталізація верхніх молярів при безекстракційному лікуванні прогнатії. Нов. Стомат. — 1998. — № 3 (співавт.) [3–6].

20 березня 2012 року професора Покровського Марка Михайловича не стало.

Усе своє життя професор Марк Михайлович Покровський присвятив стоматології, зокрема ортодонтії. Його науковий доробок у цьому напрямку та практичну роботу як лікаря-ортодонта важко переоцінити, оскільки це був час становлення в ХХ ст. ортодонтії як науки не тільки в Україні, а й у світі. Серед спеціалістів цього профілю його вирізняло глибоке розуміння важливості поєднання технічних застосувань у стоматології, врахування механіки та особливостей біологічних процесів організму, бачення перспектив розвитку для отримання оптимальних результатів лікування. Відданість своїй професії як головне кредо у роботі М.М. Покровського, професіоналізм у поєднанні зі спокійним характером та виваженістю — ось ті риси професора, які запам'ятались співпрацівникам, учням, пацієнтам і всім, хто його знав.

Література

1. Kaliga Karl Prokon. ber die Krankheiten der Z hne und die Mittel sie zu heilen. — Wien, 1838. — 59 s.
2. Львівський державний медичний інститут. — Львів: Словник, 1994. — С. 236.
3. Львівський державний медичний університет імені Данила Галицького: рік 2000. — Львів: Наутілус, 2000. — С. 188–189.
4. Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького: довідник 2004. — Львів: Наутілус, 2004. — С. 232–234.
5. Ступницький Р.М. Стоматологічному факультету у Львові — 50 років / Р.М. Ступницький, А.В. Магльованій, В.С. Гриновець, В.С. Кухта. — Львів, 2008. — С. 153–154.
6. Архів ЛНМУ, ос. спр. № 27614.

В.С. Гриновець, А.В. Маглеваний, О.Р. Рипецкая

ИСТОРИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ РАЗВИТИЯ ОРТОДОНТИИ КАК НАУКИ ВО ЛЬВОВЕ (К 80-летию профессора М.М. Покровского)

В 2018 г. стоматологическое сообщество Львова отмечает 190-летие преподавания предмета одонтология во Львовском университете. С 1828 г. профессор Карл Прокоп Калига начал преподавать во Львове предмет для будущих врачей, а затем в 1838 году в Вене выдал в свет книгу «Болезни зубов и средства их лечения» [1, 5]. В упомянутой книге впервые в нашей стране представлено научное толкование важности ухода и сохранения молочных зубов ребенка и влияние на развитие постоянных зубов человека. В дальнейшем развитие стоматологической школы во Львове развивался по европейским стандартам. Выделение направлений специализации в стоматологии — как пародонтология, эндодонтия, ортодонтия и др. — начался в XX веке. Организация и развитие стоматологической науки, а в частности ортодонтии XX века, во Львовском национальном медицинском университете имени Даниила Галицкого неразрывно связаны с профессором Покровским Марком Михайловичем, 80-летие со дня рождения которого отмечается в этом году. На протяжении своей научной деятельности профессор Н.Н. Покровский занимался такими направлениями научных исследований: применение физических и электрофизиологических методов исследования в стоматологии совершенствование методов лечения в ортодонтии (биомеханика, дистализация и др.). Профессор Покровский подготовил 4 кандидатов наук, автор около 130 научных и учебно-методических работ, среди них 10 авторских свидетельств на изобретения. Всю свою жизнь профессор Марк Михайлович Покровский посвятил стоматологии, в частности ортодонтии. Его научный потенциал в этом направлении и практическую работу как врача-ортодонта трудно переоценить, поскольку это было время становления в XX веке ортодонтии как науки не только в Украине, но и в мире. Среди специалистов этого профиля его отличало глубокое понимание важности сочетания технических применений в стоматологии, учета механики и особенностей биологических процессов организма, видение перспектив развития для получения оптимальных результатов лечения. Преданность своей профессии как главное кредо в работе М.М. Покровского, профессионализм в сочетании со спокойным характером и взвешенностью — вот те черты профессора, которые запомнились сотрудникам, ученикам, пациентам и всем, кто его знал.

Ключевые слова: 80 лет, Покровский Марк Михайлович, врач-ортодонт, профессор, Львовский национальный медицинский университет имени Даниила Галицкого, 190 лет преподавания одонтологии.

V.S. Hrynovets, A.V. Mahlovanyy, O.R. Ripetska

HISTORICAL ASPECTS OF THE DEVELOPMENT OF SCIENCE OF ORTHODONTICS IN LVIV (DEDICATED TO THE 80th BIRTH ANNIVERSARY OF PROFESSOR M.M. POKROVSKY)

In 2018 dental community of Lviv celebrates 190 th anniversary of teaching the subject of odontology in the University of Lviv. Starting from 1894, the university readership course on Odontology and Stomatology was innovated in the curriculum at the medical department. Since 1828 professor Karl Prokop Kaliga started the new subject for future doctors, and later on, in 1838 published in Vienna the book «Diseases of teeth and means of their treatment». The problem of professional care of the deciduous teeth and its influence on permanent teeth was discussed in the book for the first time.

Further development of dental school in Lviv followed European traditions. In the beginning of XX century dental specialties periodontology, orthodontics and others were organized. Formation and development of orthodontics in Lviv is closely connected with the name of prof. Pokrovsky Mark Mykhajlovych.

Through the whole of his scientific career professor M.M. Pokrovsky deals with the problems of implementation of physical and electro physical methods of investigations in dentistry, improvement of treatment methods in orthodontics. Under professor M.M. Pokrovsky direct supervision 4 Candidates of Medical Sciences defended their Thesis. The author of more than 130 scientific research works, including 10 author's certificates (licenses of inventions).

The whole professional life professor M.M. Pokrovsky dedicated to dentistry, especially orthodontics. His scientific workout in this branch of dentistry is difficult to overestimate. Professor M.M. Pokrovsky is known for his deep understanding of necessity to connect technical achievements of modern science and biological concepts in the developing of the organism. High professionalism of the professor connected with unique human features will always remain in good memory of his numerous disciples and followers.

Keywords: 80 years old, Pokrovsky Mark Mikhailovich, orthodontist, professor, Danylo Halutsky Lviv National Medical University, 190 years of teaching odontology.